

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Çevrenin bitkiler üzerindeki kimyasal etkileri son derece büyüktür. Bitkilerin beslenmeleri veya normal gelişimleri için kesinlikle gerekli olan bütün unsurlar belirli oranlarda olmak üzere olumlu yönde etkili bulunmaktadır. Bu bakımdan özellikle havanın oksijeni ve karbondioksiti ile topraktaki değişik besin maddeleri büyük anlam taşımaktadır. Öte yandan insanoğlunun etkisi ve kontrolü dışında olan bazı doğa olayları seyrek olarak ta olsa ortaya çıkarak büyük zararlara yol açmaktadır.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Ayrıca kültür bitkilerindeki hastalık ve zararlılara karşı çeşitli bitki koruma önlemlerinin uygulanması sırasında çevredeki çayır-mera vejetasyonları zarar görebilmektedir. Bu gelişmeye ilişkin maddeler Örneğin 2,4-D yabancı bitki savaşında kullanıldığında bitki örtüsünün kompozisyonu değişebilmektedir.

Gerçekten de bir etken belirli türlere zarar vermekte buna karşılık öteki bazı türlerin gelişmelerini teşvik etmektedir.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Toprağın kapsamında egemen olan özel ve belirli bazı besin maddeleri ile vejetasyon arasında sıkı bir ilişki bulunmaktadır. Bir bakıma toprak, kapsamına ve özellikle kimyasal yapısına uygun bir vejetasyon taşımaktadır. Çayır-mera sosyolojisi yönünden de ilginç olan bu oldu, kimyasal etmenlerin gücünü kanıtlamakta ve hatta çayır-meraların botanik kompozisyonlarını sınırlamaktadır. Bir bakıma toprağın kimyasal yapısına paralel olarak oluşan bitki örtüsünün üyeleri, toprağın kimyasal yapısını gösteren tanık bitkiler olarak rol oynamaktadır.

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Kireç vejetasyonu

Kireğin (CaCO_3) egemen olduğu bir arazi üzerinde oluşan floranın üyelerinin başlıca örnekleri şunlardır:

At nalı (*Hippocrepis comosa*)

Dik brom (*Bromus erectus*)

Manisa lalesi (*Anemone numerosa*)

Tüylü herdemtaze (*Sempervivum hirsutum*)

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Serpentin vejetasyonu

Serpentin toprakları bir bakıma kirece istekli türleri içeren bir vejetasyon taşımaktadır. Serpentinin ortalama kapsamı %13.5 MgO, %40 SiO₂, %13 H₂O olup az miktarda da Al₂O₃, MnO, Na₂O K₂O bulunabilmektedir. Alplerde yer alan serpentin vejetasyonunda şu türler görülmektedir:

İki sıra yapraklı altın yulaf (*Trisetum distichophyllum*)

Ekşi kuştüyü (*Oxytropis montana*)

Tüylü orman gülü (*Rhododendron hirsutum*)

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Dolomit vejetasyonu

Dolomit vejetasyonu ($\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$) kalsiyum karbonatın ve magnezyum karbonatın bir karışım kristali olup kalsiyum karbonat ve magnezyum karbonat olarak güç çözülmekte ve esas itibarıyla kireç vejetasyonlarını anımsatan bir bitki örtüsüne sahip olmaktadır. Örnek türleri şunlardır:

isviçre androsası (*Androsace helvetica*)

Çimen karanfili (*Ameria juncea*)

Kum otu (*Arenaria capitata*)

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Demir vejetasyonu

Toprağın demir kapsamının normal durumda vejetasyon üzerine etkin olmaktadır. Genellikle çoğu topraklar yeterli miktarda bitki tarafından yararlanılabilir demir içermektedir. Demir asosiasyonları kireç bitkilerinin yakın çevrelerinde ortaya çıkmaktadır. Demir vejetasyonlarının üyelerinden tipik örnekler şunlardır.

İspanyol katırtırnağı (*Spartium junceum*)

Sütleğen (*Euphorbia nicaensis*)

Yapışkan anduz (*Inula viscosa*)

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Bakır vejetasyonu

Gerçek bakır vejetasyonunda ağaç mevcut olmayıp çok az çalı görülmektedir. Bakır kapsamı %8-14 olan topraklarda 50-60 cm yüksekliğindeki ot koridorları egemen bulunmaktadır. Bakır kapsamının azalmasıyla 1 m'den fazla boylanan sık bir ot ve yarı çalı vejetasyonu ortaya çıkmaktadır. Örnek türleri şunlardır;

Bakır burtamı (*Acalypha cupricola*)

Bakır malabor cevizi (*Justica cupricola*)

4-KİMYASAL FAKTÖRLER

Çinko vejetasyonu

Gerçek çinko topraklarında ağaç ve ağaççık bulunmamaktadır. Buğdaygiller ise topluluğun başlangıç dönemleri dışında %50 kapalı bir örtü oluşturmaktadır.

Karakteristik türleri şunlardır:

Alp akçağiçeği (*Thlaspi alpestre*)

Yapışkan ot (*Silene vulgaris*)

Koyun yumağı (*Festuca ovina*)